

Omtalelser av boikottaksjonen

1. april 1933 utførte det nazistiske regimet i Tyskland en boikottaksjon mot butikker eid av jødiske personer.



Bundesarchiv, Bild 102-14408
Foto: Pahl, Georg | 1. April 1933

*På plakaten står det:
"Tyskere! Forsvar dere!
Ikke kjøp av jøder!"*

Foto: Deutsches Bundesarchiv

Aftenposten 4. April 1933, leder:

Det kan ikke være tvil om at tyskernes aksjon mot jødene i disse dager skaper en forsterket jødesympati ute i verden, som disse Israels sønner neppe fortjener.

Imidlertid mangler vi her i landet forutsetninger for å kunne dømme rettferdig om aksjonen mot jødene. Vi vet ikke noe om i hvilken utstrekning det tyske folks lidelser skyldes jødernes metoder og mentalitet. Vi vet bare at de er blitt forhatt, og vi får gå ut fra at dette ikke skyldes bare mindreverdighetsfølelse og misunnelse, men har reelle årsaker. [...]

Å dømme etter de mange innlegg vi har mottatt om dette spørsmål, er der også her i landet adskillig jødehat. Man beskylder dem bl.a. for å være flinke til å lage fordelaktige konkurser. Men etter at gjeldsnedskrivning er blitt et legitimt politisk krav, kan vi ikke på den hvite rases vegne anstille oss særlig moralsk indignert i den anledning. Derimot kan vi innrømme at en tusenårig kamp mot allverdens vanskeligheter har gitt jødene en spesiell smidighet og en særlig begavelse i å øyne muligheter og utveier i alle situasjoner – egenskaper som vi på vår side burde møte med solide lover, med germansk dyktighet og med forsterket årvåkenhet. Vi kan ikke befri oss fra den tanke, at det også skyldes svakheter hos oss selv, når jødene så ofte trekker det lengste strå.

Nationen 3. april 1933:

[...] Den nasjonalsosialistiske landsleder for propaganda, Schulze-Wechsungen, talte i går i Berlin kringkasting om boikottaksjonen. Han erklærte at boikotten var blitt gjennomført med glimrende disiplin. Jødene fikk nå tre dagers betenkningstid, og de hadde sin skjebne i sin egen hånd. Hvis redselsetterretningene ikke stanset ville man "ta jødene om deres hjerte" – nemlig om deres pengepung. [...]

Omtalelser av Nürnberglovene

Nürnberglovene var de tyske raselovene som ble kunngjort 15. september 1935 som del av nazistenes årlige Rikspartidagssamling. Lovene definerte hvem som var jødisk ut i fra rasetenkning. Jødiske tyskere ble blant annet fratatt sitt statsborgerskap ettersom lovene vedtok at kun de med "tysk eller beslektet blod" kunne være tyske statsborgere.



Fra partidagene til NSDAP (nazipartiet) i Nürnberg 10.-16. september 1935.

Foto: Heinrich Hoffmann / United States Holocaust Memorial Museum, Richard Freimark, William O. McWorkman

Tidens Tegn (VG) 17. September 1935, leder:

[...] Det er ingen tvil om at det rasebiologiske grunnlag, som offisielt ligger til grunn for den tyske jødeforfølgelse, savner ethvert vitenskapelig bevis. Det er ingenting som tyder på at en raseblanding mellom ariere og jøder skulle være farlig:- det kan tvert imot nevnes mange eksempler på at den har vært positiv. Og den virkelige forklaring på det som foregår i Tyskland bunner ikke først og fremst i rasespørsmålet:- den er av sosial og nasjonal natur. Gjennom mange hundre år har jødene vært en stat i staten, dels fordi de er blitt tvunget til det, dels fordi de har valgt det selv. På en måte er det som nå foregår i Tyskland en akt i en veldig skjebnetragedie, som ikke bare kan forklares med menneskenes ondskap.

[...]

Problemet løses ikke ved å segregere dem. Det kan bare løses ved å gå stikk motsatte vei av den Tyskland har valgt: ved å assimilere dem, ved å oppsluke dem, ved å gjøre dem til ett med det samfunn skjebnen har ført dem til. [...]

Den evige jøde har spøkt i Europa i snart to tusen år. Og vi blir aldri kvitt ham, før den dag vi glemmer at det finnes jøder.

Arbeiderbladet (Dagsavisen) 16 .september 1935, leder

[...] De lover som ble vedtatt om jødernes forhold er selvfølgelig drastiske. Men den vesentlige hensikt med dem er likevel å bringe jødespørsmålet inn i lovs form, for på denne måten å stanse alle angrep på jødene som naziene foretar på egenhånd. Den jødiske finans har vist seg sterkere enn naziene. Det er også ganske tydelig at man skal lage en ny kanal gjennom hvilken de radikale naziers misnøye skal få et avløp. Angrepet på Sovjetsamveldet og bolsjevismen preger til de grader samtlige taler på landsmøtet, at en kan regne med at bolsjevikene foreløpig skal overta jødernes rolle som syndebukker. [...]

Avisartikler under okkupasjonen

Adresseavisen 27. oktober 1942

Loven om beslagleggelse av jødernes formuer i Norge

Loven om beslagleggelse av jødernes formuer i Norge danner et avgjørende skritt mot ordningen av jødespørsmålet også i vårt land. [...]

Den nye loven tegner et avgjørende skritt tilbake til grunnloven av 1814 som utelukket jødene fra adgang til Norge. Fedrene på Eidsvoll forstod jødeproblemet og handlet deretter. Grunnloven ga uttrykk for det norske folks naturlige motstand mot å få dette fremmedartede folkeelement inn i landet. [...] Oppgjøret i dag er ikke i første rekke en kamp mellom land, men en kamp mellom nasjonalisme og internasjonalisme, mellom godt og ondt, mellom arbeid og spekulasjon.

[...] Loven kommer som en naturlig følge av den kamp som i dag pågår mellom aksemaktene på den ene siden og verdensjødedommen på den andre. Norge har tatt sin stilling i dette verdensomfattende oppgjør og marsjerer sammen med sine europeiske kamerater. En logisk konsekvens av denne holdning er vår plikt til å ordne opp med den indre fiende. Den nye loven er et betydningsfullt skritt i denne retning.

Aftenposten 26. oktober 1942:

For å forstå kampen i dag må man forstå jødespørsmålet

Minister Fuglesang taler ved et stort stevne i Bø i Telemark

[...] Ministeren redegjorde klart og tankevekkende for jødespørsmålet og holdt et kraftig oppgjør med storfinansien og de mørkemakter som står bak og trekker i trådene.

Kampen tilspisser seg mer og mer på alle områder i Europa og ellers i verden, sa ministeren, også i vårt land blir kampen tilspisset. Det er ofte vanskelig å se klart i det som foregår og skjelne de hovedfaktorer som kampen gjelder. Det er nemlig slik at de krefter som arbeidet bak kulissene ikke springer så klart i øynene. For å forstå kampen i dag må man forstå jødespørsmålet.

Ministeren ga så en kort historisk oversikt over jødefolkets liv og stilling. Dette hjemløse folk har gjennom tusener av år arbeidet for å erobre verdensherredømmet. Dette historiske vanvidd er det som er drivkraften i jødernes liv og virke. De utgjør en enhet som står i mot alle de nasjoner som vil finne tilbake til seg selv og sin nasjonale egenart. Det vi i dag er vitne til er den veldige sluttkampen mellom den internasjonale jødedom og det germanske nordiske livssyn. [...]

Aftenposten 7. desember 1942:

Den internasjonale jødemakt står bak krigen

Tale av Føreren [Quisling] i Trondheim i går.

I morgen er det et år siden Amerika og Japan gikk inn i det store verdensoppgjør, hvorved den europeiske krig utviklet seg til en virkelig verdenskamp i dette ordets videste betydning, begynte Føreren sin tale i går. [...]

Det er Englands tradisjonelle splitt og hersk politikk, som mobiliserer alle Europas folk mot en makt som truer med å få en dominerende stilling på det europeiske kontinent, men bakom dem står igjen den internasjonale jødemakt. [...]

Det er jo ingen tvil om at Tyskland før krigen gjerne ville gått med på en løsning av jødespørsmålet, fått anbrakt dem i ett eller annet område, f.eks. på Madagaskar, at England, Tyskland, Frankrike og Amerika kunne komme til en samlet internasjonal løsning av jødespørsmålet. Men jødene ville ikke det, de ville ødelegge Tyskland fordi det sto i veien for deres kamp for verdensherredømme. Derfor brakte de krigen til utløsning, derfor overvant de de krefter i England som ville ha kommet til en forening med Tyskland, de som fulgte sin nordiske og germanske samhörighet med Tyskland, som så det vanvittige i dette at Tyskland og England skulle rive hverandre opp mens bolsjevikene i øst sto der som tilskuere, ferdige til å kaste seg over dem når de var tilstrekkelig utmattet. [...]